

Sygn. akt II Ka 5/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 lutego 2016r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce II Wydział Karny

w składzie

Przewodniczący: SSO Jerzy Pałka

Sędziowie: SSO Wiesław Oryl

SSO Marek Konrad (spr.)

Protokolant: Dorota Dżiczek

przy udziale Prokuratora: Adama Kolbusa

po rozpoznaniu w dniu 29.02.2016r.

sprawy przeciwko: **T. G.**

oskarżonemu z art. 197§1kk i inn.

z powodu apelacji: obrońcy oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Ostrołęce z dnia 08.09.2015r. w sprawie IIK 628/14

orzeka:

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy.

II. Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. H. M. kwotę 1033,20zł (łącznie z podatkiem VAT) tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

III. Koszty postępowania przejmują na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt II Ka 5/16

UZASADNIENIE

T. G. został oskarżony o to, że:

I. w dniu 9 kwietnia 2014 roku w godzinach porannych w domu przy ulicy (...) w M., woj. (...), używając wobec swojej żony G. G. przemocy polegającej na przytrzymywaniu jej za uda, dociskaniu własnym ciałem, doprowadził ją do obcowania płciowego, powodując obrażenia ciała w postaci: krwiaka o nieregularnym kształcie zajmującego obszar 3,5 mm x 1,2 mm na powierzchni uda prawego w połowie jego długości, trzech krwiaków o nieregularnych kształtach o wymiarach 1 mm x 2 mm, 1 mm x 0,5 mm i 1,5 mm x 1 mm na wewnętrznej powierzchni uda lewego w połowie jego długości i krwiaka o wymiarach 3 cm x 2 cm na przedniej powierzchni lewego uda około 12 cm poniżej dołu biodrowego, co naruszyło prawidłowe funkcjonowanie jej narządów na okres poniżej 7 dni, to jest o czyn z art. 197 § 1 k.k. w zb. z art.157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

II. w okresie od grudnia 2013 roku do dnia 14 maja 2014 roku w M. znęcał się psychicznie nad swoją żoną G. G., w ten sposób, że wszczywał awantury domowe, podczas których wyzywał ją słowami powszechnie uznanymi za obelżywe, uniemożliwiał korzystanie z przedmiotów wspólnego gospodarstwa domowego, nachodził w zajmowanych przez nią pomieszczeniach i groził popełnieniem przestępstwa zgwałcenia na jej szkodę, to jest o czyn z art. 207 § 1 k.k.,

III. w okresie od dnia 26 kwietnia 2014 roku do dnia 14 maja 2014 roku w M. używał groźby bezprawnej w celu wywarcia wpływu na świadka G. G. w ten sposób, że groził wymienionej rozgłoszeniem wiadomości uwłaczającej czci zagrożonej, w tym nieprawdziwych informacji wśród znajomych w celu jej izolacji, wycofania zeznań w sprawie 3 Ds. 81/14 prowadzonej przez Prokuraturę w O., to jest o czyn z art. 245 k.k.

Wyrokiem z dnia 8 września 2015 r. wydanym w sprawie sygn. II K 628/14 Sąd Rejonowy w Ostrołęce w ramach zarzucanych oskarżonemu czynów z punktu I i II aktu oskarżenia uznał go za winnego tego, że w okresie od grudnia 2013 roku do dnia 14 maja 2014 roku w M. znęcał się psychicznie nad swoją żoną G. G., w ten sposób, że wszczywał awantury domowe podczas których wyzywał ją słowami powszechnie uznanymi za obelżywe, wulgarnymi, uniemożliwiał korzystanie jej z części pomieszczeń domu, nachodził w zajmowanym przez nią pomieszczeniu, niepokoił, a w dniu 9 kwietnia 2014 roku w godzinach porannych używając wobec niej przemocy polegającej na przytrzymywaniu jej za uda, dociskaniu własnym ciałem, doprowadził ją do obcowania płciowego, powodując przy tym obrażenia ciała w postaci krwiaków na udach co naruszyło prawidłowe funkcjonowanie narządów jej ciała na okres poniżej 7 dni i tak przypisany czyn zakwalifikował z art. 207 § 1 k.k. i art. 197 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i na tej podstawie skazał oskarżonego, zaś na podstawie art. 197 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności. Na podstawie art. 69 § 1 i § 2 k.k., art. 70 § 1 pkt. 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności Sąd warunkowo zawiesił na okres próby lat 4, orzekając nadto wobec niego karę grzywny w liczbie 100 stawek dziennych i ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 zł. Na mocy art. 63 § 1 k.k. Sąd zaliczył oskarżonemu na poczet kary grzywny okresy rzeczywistego pozbawienia wolności w okresach od 9 do 11 kwietnia 2014 r. i od 4 czerwca do 20 lipca 2014 r. Na podstawie art. 73 § 1 k.k. Sąd oddał oskarżonego pod dozór kuratora w okresie próby. W dalszej części wyroku Sąd uniewinnił T. G. od popełnienia zarzucanego mu czynu w punkcie III aktu oskarżenia. Na podstawie art. 230 § 2 k.p.k. Sąd nakazał zwrócić G. G. prześcieradło, koszulę nocną i majtki damskie - sztuk dwie ujawnione w wykazie dowodów rzeczowych nr 1 pod pozycjami 1-4, natomiast T. G. spodnie, koszulkę, majtki ujawnione w wykazie dowodów rzeczowych nr 1 pod pozycjami 5-7. Orzekając o kosztach procesu, Sąd zasądził od oskarżonego T. G. na rzecz Skarbu Państwa koszty postępowania w kwocie 3053,95 zł, w tym kwotę 400,00 zł tytułem opłaty.

Powyższy wyrok w części skazującej na korzyść oskarżonego apelacją zaskarżył jego obrońca. Orzeczeniu temu zarzucił:

1. błąd w ustaleniach faktycznych, mogący mieć wpływ na treść wydanego orzeczenia, a polegający na uznaniu, że oskarżony dopuścił się czynów I. i II. z aktu oskarżenia (pkt I. orzeczenia wyroku), podczas gdy wnikliwa i rzetelna ocena dowodów zgromadzonych w sprawie prowadzi do odmiennego wniosku dającego podstawy do uniewinnienia oskarżonego również od zarzutów opisanych w pkt: I. i II. aktu oskarżenia,

2. obrazę przepisów postępowania - art. 170 § 1, § 2, § 3, § 5 k.p.k. i art. 193 § 1, art. 7 k.p.k., w związku z art. 410 k.p.k. i art. 7 k.p.k. mogącą mieć wpływ na treść orzeczenia poprzez bezzasadne oddalenie wniosków dowodowych obrońcy oskarżonego adw. T. S. o powołanie dowodu z:

a) opinii biegłego lekarza medycyny sądowej, zgłoszonego na rozprawie w dniu 30 czerwca 2015 r., pomimo potrzeby stwierdzenia okoliczności wymagających wiadomości specjalnych, a mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, nie zasięgnął opinii biegłego lub innego biegłego lekarza w celu wyjaśnienia istotnych wątpliwości i okoliczności podanych we wniosku dowodowym,

b) bilingów rozmów telefonicznych prowadzonych przez pokrzywdzoną w okresie od marca do maja 2014 r. zgłoszonego na rozprawie w dniu 27 sierpnia 2015 r. na okoliczności wskazane przez obrońcę mające racjonalne uzasadnienie okolicznościami sprawy.

Zarzut naruszenia art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. dotyczy naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów stanowiącej gwarancję prawidłowych ustaleń faktycznych poprzez wyszczególnienie przez Sąd w uzasadnieniu licznej grupy wszystkich dowodów i zaniechanie omówienia czy przywołania wszystkich dowodów i ich znaczenia dla oceny stanu faktycznego i prawnego. Sąd pominął dowody przemawiające na korzyść oskarżonego lub fragmenty tych dowodów.

Zarzut naruszenia art. 7 k.p.k. dotyczy sprzecznej z wymaganiami zawartymi w tym przepisie oceny materiału dowodowego bez uwzględnienia prawidłowego rozumowania lub wskazań wiedzy czy doświadczenia życiowego.

Stawiając powyższe zarzuty skarżący obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w części skazującej i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji oraz zasądzenie od Skarbu Państwa kosztów zastępstwa adwokackiego z urzędu według norm przepisanych, albowiem koszty te nie zostały opłacone ani w całości, ani w części.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wywieziona w sprawie apelacja była bezzasadna, w związku z czym nie zasługiwał na uwzględnienie zawarty w niej wniosek o uchylenie zaskarżonego wyroku. Wyrok Sądu Rejonowego należało uznać za słuszny w zakresie poczynionych ustaleń faktycznych, poczynione przezeń ustalenia faktyczne za trafne i wyczerpująco uzasadnione, a przedstawioną w uzasadnieniu argumentację za przekonującą. Podstawę wyroku Sądu I instancji stanowił całokształt okoliczności ujawnionych w toku rozprawy, przeanalizowanych zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów, pozbawioną cech dowolności. Zdaniem Sądu Odwoławczego ocena dowodów przedstawiona przez Sąd I instancji jest zgodna z zasadami prawidłowego rozumowania i doświadczenia życiowego. Poczyniona przez Sąd Rejonowy ocena materiału dowodowego pozostaje więc pod ochroną art. 7 k.p.k. Sąd Odwoławczy w pełni akceptuje dokonaną przez Sąd I instancji ocenę materiału dowodowego i nie ma potrzeby w tym miejscu jej powtarzać.

Wbrew twierdzeniom skarżącego (punkt 1. zarzutów apelacji) Sąd I instancji wydał wyrok w oparciu o prawidłowe ustalenia faktyczne, dokonane na podstawie kompletnego i trafnie ocenionego materiału dowodowego i nie dopuścił się przy tym obrazy prawa procesowego. Postępowanie dowodowe przeprowadzone było starannie, a dowody i okoliczności ujawnione w toku rozprawy, które stanowiły podstawę ustaleń faktycznych, poddano wnikliwej ocenie. Ocena materiału dowodowego jest wszechstronna i rzetelna oraz nie zawiera błędów faktycznych lub logicznych.

Podkreślić należy, że zarzut dokonania błędnych ustaleń faktycznych może się ostać jedynie wtedy, gdy treść dokonanych ocen i wniosków wyprowadzonych przez Sąd nie odpowiada zasadom rozumowania, a błąd ten mógł mieć wpływ na treść orzeczenia. Zarzut takiego błędu nie jest natomiast uzasadniony, gdy sprowadza się, jak w niniejszym przypadku, do samego zakwestionowania stanowiska Sądu i polemiki z jego ustaleniami. Sama możliwość przeciwstawienia ustaleniom Sądu odmiennego poglądu nie wystarcza do wniosku o popełnieniu przez Sąd istotnego błędu ustaleń faktycznych (wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 14 maja 2008 r., sygn. II AKa 50/08).

Z kolei zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego wyrażonym w postanowieniu z dnia 26 lipca 2007 r., sygn. IV K 175/07, które tut. skład orzekający Sądu podziela, zarzut naruszenia art. 7 k.p.k. nie może ograniczać się do wskazania wadliwości sędziowskiego przekonania o wiarygodności jednych, a niewiarygodności innych źródeł, czy środków dowodowych, lecz powinien wykazywać konkretne błędy w samym sposobie dochodzenia do określonych ocen, przemawiające w zasadniczy sposób przeciwko dokonaniem rozstrzygnięciu. W grę może wchodzić w szczególności pominięcie istotnych środków dowodowych, niedostrzeżenie ważnych rozbieżności, uchylenie się od oceny wewnętrznych czy wzajemnych sprzeczności. W ocenie Sądu Okręgowego Sąd I instancji rzetelnie przeanalizował cały zgromadzony materiał dowodowy oraz przekonująco opisał przesłanki, dla których dał wiarę jednym dowodom (w szczególności zeznaniom pokrzywdzonej, świadków D. G., K. G., S. B. oraz interweniującym

funkcjonariuszom policji, a także opinii psychiatrycznej oraz opiniom lekarskim), a odmówił nadania waloru wiarygodności innym – zwłaszcza wyjaśnieniom oskarżonego oraz częściowo zeznaniom świadka M. K.. Brak jest przesłanek, które by uzasadniały zakwestionowanie dokonanych przez Sąd Rejonowy ustaleń faktycznych, przeprowadzonego w tym zakresie rozumowania i dokonanej oceny zgromadzonych dowodów (punkt 2. zarzutów apelacji).

Apelujący nietrafnie kwestionuje ocenę dowodów przeprowadzoną przez Sąd I instancji. Zeznania przesłuchanych funkcjonariuszy policji potwierdzają fakt przeprowadzania interwencji w związku z istniejącym konfliktem na tle majątkowym, a także agresywne zachowanie oskarżonego względem ich samych, pokrzywdzonej oraz załogi pogotowia. Depozycje tych osób korespondują z zeznaniami pokrzywdzonej, która opisywała temperament oskarżonego jako porywczy i prowokacyjny. Z kolei opinia psychiatryczna na temat oskarżonego potwierdziła, iż posiada on mieszane zaburzenia osobowości oraz szkodliwie nadużywa alkoholu.

Nie należy również zapominać o szeregu innych dowodów w pełni weryfikujących zeznania pokrzywdzonej w różnym ich aspekcie. Mowa tutaj przede wszystkim o naocznych świadkach inkryminowanego zachowania – D. i K. G., S. B. oraz M. K.. Co do zaś zdarzenia zaistniałego w dniu 9 kwietnia 2014 r. istotne znaczenie ma czynność procesowa oględzin ciała pokrzywdzonej dokonana przy udziale biegłej z zakresu medycyny sądowej, a także opinie lekarskie wydane przez biegłą. Podkreślenia wymaga, iż wymienione opinie były jasne, spójne i rzeczowe. Biegła na rozprawie rzeczowo i konsekwentnie odpowiadała na pytania Sądu i stron, opisując mechanizm powstawania obrażeń ciała stwierdzonych u pokrzywdzonej oraz proces ich gojenia. Sąd orzekający trafnie uznał je za pełnowartościowy materiał dowodowy. W związku z tym nie można w apelacji czynić skutecznego zarzutu naruszenia art. 170 k.p.k., albowiem w zaistniałej sytuacji art. 201 k.p.k. uprawniał Sąd do oddalenia wniosku dowodowego o rozszerzenie materiału dowodowego w tym kierunku.

W rzeczowej sprawie wyraźnie odnieść się należy również do dowodu z oględzin osoby oskarżonego (k. 29-30). W toku tej czynności stwierdzono na klatce piersiowej u T. G. obrażenia w postaci zaczerwienienia naskórka charakterystyczne dla zadrapań paznokciami. Okoliczność ta koreluje z zeznaniami pokrzywdzonej, która opisała sposób obrony przed oskarżonym w dniu 9 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy nie podzielił zarzutu apelacji, w którym skarżący kwestionuje nieuwzględnienie wniosku dowodowego zgłoszonego na rozprawie w dniu 27 sierpnia 2015 r. o zażądanie bilingów z numeru telefonu pokrzywdzonej w celu ustalenia z kim w okresie od marca do maja 2014 r. najczęściej rozmawiała. Dowód ten miał służyć wykazaniu, że pokrzywdzona nakłaniała do składania fałszywych zeznań świadków przesłuchanych w niniejszej sprawie, w tym funkcjonariuszy policji. Sąd meriti słusznie skonstatował, iż wnioskowany środek dowodowy jest jednak nieprzydatny do rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, albowiem bilingi nie zawierają żadnej treści. Natomiast wykazanie dokonania samego połączenia telefonicznego w niniejszym układzie dowodowym niczego nie dowodzi.

Sąd Okręgowy nie stwierdził także, aby doszło do nieuwzględnienia całokształtu dowodów zgromadzonych w toku rozprawy głównej, czyli obrazu art. 410 k.p.k. Podkreślić należy, iż do obrazu tego przepisu dochodzi wówczas, gdy przy wyrokowaniu sąd opiera się na materiale nieujawnionym na rozprawie głównej oraz gdy opiera się na części materiału ujawnionego. W przedmiotowej sprawie tak nie było, a podniesione uchybienie uznać należy za rozszerzenie zarzutu naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów. W toku kontroli instancyjnej nie stwierdzono, aby Sąd Rejonowy nie ujawnił dowodów mających istotne znaczenie do rozstrzygnięcia sprawy. Jednocześnie Sąd wydając rozstrzygnięcie miał w polu widzenia wszystkie przeprowadzenie na rozprawie głównej dowody, czemu dał wyraz w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Odwoławczy nie znalazł żadnych podstaw do uznania wniesionej w niniejszej sprawie apelacji za zasadną. Zaskarżony wyrok należało więc zgodzić z art. 437 § 1 k.p.k. utrzymać w mocy.

Ponieważ T. G. korzystał z pomocy obrońcy wyznaczonego z urzędu, a koszty tej pomocy nie zostały przez niego uiszczone, zasadnym było przyznanie ze Skarbu Państwa na rzecz adw. H M. kwoty 1033,20 zł (w tym podatkiem VAT) za obronę z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

Zważywszy na sytuację rodzinną, majątkową i wysokość dochodów oskarżonego, na podstawie art. 624 k.p.k. Sąd zwolnił go od obowiązku ponoszenia kosztów postępowania odwoławczego i przejął je na rachunek Skarbu Państwa.

Z tych względów orzeczono, jak w sentencji wyroku.